

RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ EĞİTİM VE UYGULAMASI

ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU

04.10.2012 ERZURUM

Çalıştay, 04 Ekim 2012 tarihinde Erzurum'da yapılan ***“II.Uluslararası VI.Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi”*** kapsamında, Türkiye’de lisans ve yüksek lisans programlarında psikiyatri hemşireliği eğitiminden sorumlu öğretim elemanları, lisans ve lisansüstü öğrencileri ve psikiyatri klinik hemşirelerinden oluşan 90 kişinin katılımı ile, üç oturumda gerçekleştirilmiştir.

İlk oturum katılımcıların tamamı ile yürütülen ortak oturumdur. Çalışmanın amacı, kapsam ve yöntemin de açıklandığı bu oturumda, açılış ve bilgilendirme yapılmıştır. Bu bağlamda; kongre başkanı Doç. Dr. Yasemin Kutlu’nun yaptığı açış konuşmasının ardından, Prof. Dr. Selma Doğan’ın ***“Hemşirelik Lisans Eğitiminde Psikiyatri Hemşireliği Programının Yeri”***, Dr. Nurhan Eren’in ***“Ruh Sağlığı Psikiyatri Hemşireliği Uygulama Standartları”*** ve Prof. Dr. Kadriye Buldukoğlu’nun ***“Ülkemizde Ruh Sağlığı Psikiyatri Hemşireliği Lisans ve Lisansüstü Eğitimi Etkileyen Mevcut Yapısal ve Yasal Süreçler”*** başlıklı konuşmaları yer almıştır.

İkinci oturum iki ayrı çalışma grubu ile yürütülmüştür. Çalışma gruplarında yer alan katılımcılar eğitim ve uygulamayı temsil edecek şekilde belirlenmiştir. Grup I ***“Ruh Sağlığı Psikiyatri Hemşireliği Uygulama Standartları”***nı, Grup II ***“Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği Lisans Eğitimi”*** ni tartışmıştır. Günün sonunda, her iki grup raporunun sunulduğu üçüncü oturum gerçekleştirilmiştir. Kongrenin son günü olan 07 Ekim 2012 tarihindeki kapanış oturumunda, aşağıda ayrıntıları yer alan ön değerlendirme raporu gruba sunulmuştur.

RUH SAĞLIĞI VE PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ LİSANS EĞİTİMİ ve SÜREKLİ EĞİTİM

Çalıştayın yapılma gerekçeleri:

- Toplumda ruhsal hastalıkların görülme oranının hızla artması,
- Ruhsal hastalıkların birey, aile ve toplumsal yükünün çok fazla olması,
- Genel tıpta psikososyal sorunların fazla görülmesi,
- DSÖ'nün ruh sağlığının bireyler, toplumlar, ülkeler için yaşamsal olduğunu ve evrensel olarak ele alınması gerektiğini vurgulaması,
- DSÖ'nün "Sağlıklı İnsanlar" 2010 yılı raporunda ruh sağlığının, ulusal sağlık önceliği olarak yer alması,
- Yeni geliştirilen/geliştirilecek sağlık politikalarının "ruhsal hastalıkları azaltma ve etkin hizmetler geliştirme" yönünde olması gerektiğinin vurgulanması,
- Ülkemizde psikiyatrik hizmetlerin sunumunun toplum temelli hizmetlere doğru yönelmesi ve bu konuda hızlı kurumsallaşmanın olması,
- Hemşirelik Yönetmeliğinde psikiyatri hemşireliği alanında beş ayrı uzmanlık alanının tanımlanmış olması
- Üniversite eğitim programlarının ulusal yeterlilikler kapsamında yeniden yapılandırılması zorunluğu.

Çalıştayda bu gerekçeler doğrultusunda;

- Hemşirelik lisans eğitiminde psikiyatri hemşireliği eğitiminin,
- Psikiyatri hemşireliği uzmanlık eğitiminin yeniden yapılandırılması ve
- Psikiyatride çalışan hemşirelerin güçlendirilmesine yönelik sürekli eğitim programlarının oluşturulması gerekliliği ortaya konulmuştur.

Çalıştayda, lisans eğitiminde psikiyatri hemşireliği dersinin durumu katılımcılarla tartışılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Lisans Eğitimi ile ilgili olarak:

1. Katılımcıların tamamına yakını, okullarında klasik eğitim sistemini kullandıklarını, psikiyatri hemşireliği dersinin son sınıfta yer aldığını ve kapsamının benzer olduğunu, kişilerarası ilişkiler dersi dışındaki konuların psikiyatri hemşireliği dersi içerisinde yer aldığını belirtmişlerdir.
2. Psikososyal bakım ve ruh sağlığı konularının psikiyatri hemşireliği dersi dışında dört yıllık eğitim programı içerisine entegre edilmesi önerilmiştir.
3. Müfredata “*Psikiyatri Hemşireliğinde Kanıta Dayalı Uygulamalar, Psikiyatrinin Nörobiyolojik Temelleri/Psikobiyojoloji, Hasta ve Çalışan Güvenliği, Semptom Yönetimi, Sağlığın Değerlendirilmesi/Psikiyatrik Muayene vb*” konularının eklenmesi önerilmiştir.

4. Psikiyatri hemşireliği uygulama alanları konusunda önemli sorunlar bulunduğu, birçok üniversitenin bulunduğu şehirde, psikiyatri kliniği bulunmadığı, uygulama becerileri geliştirme konusunda yetersizlikler olduğu belirtilmiştir.
5. Hemşirelik öğrencilerinde bütüncül bakım verebilme becerisi, ekipte aktif rol alabilme ve işbirliği, koordinasyon, özel durumlara yaklaşım/iletişim becerisi, krize müdahale, araştırma sonuçlarını uygulamada kullanabilme becerisi vb.nin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
6. Uygulamaya yönelik becerilerin “*Uygun Öğrenme Modellerinin Kullanımı (Reflective Öğrenme Modeli....)*, *Lisans Eğitimi İçine Entegre Edilmesi, İntörnlük Programının Uygulanması, Beceri Ölçme ve Değerlendirme, Klinik Rehberlik (Mentorluk) Sistemini Kullanma (Psikiyatri Hemşireliğinde Yüksek Lisansını Tamamlamış Ya Da Yüksek Lisansı Devam Eden Hemşirelerin Rehberliği - Beceri Listelerine Dayalı Uygulama), Rol Model Olma vb.*” yöntemlerle geliştirilebileceği ifade edilmiştir.
7. Ders programında uygulama- teori oranının ½ ya da 1/3 şeklinde düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Sürekli eğitim ile ilgili olarak:

8. Toplum ruh sağlığı hemşireliği yüksek lisans programının açılmasının,
9. Alanda çalışan psikiyatri hemşirelerini güçlendirilmesine yönelik tezsiz yüksek lisans programlarının açılmasının,

10. Psikiyatri Hemşireliği Sertifika programı konusunda çalışma yapılmasının önemi konusunda görüş birliğine varılmıştır.

11. Sürekli eğitim için “ortak eğitim programının oluşturulması, akreditasyonunun sağlanması, kredilendirme, derneğin denetiminde ve kontrolünde eğitimin yapılması, çekirdek eğitim programı hazırlama komisyonunun oluşturulması, bakanlıkla işbirliği halinde sertifika programının oluşturulması” gerektiği vurgulanmıştır.

Kapanış oturumunun sonunda:

Dr. Nurhan Eren’in, Türkiye’deki psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşirelere yönelik, acilen, Psikiyatri Hemşireleri Derneği’nin hazırlayacağı bir program doğrultusunda, “Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi Psikiyatri Kliniği Hemşirelik Uygulamaları” örnek alınarak özellikle lider konumundaki hemşirelerin (sorumlu hemşire, eğitim hemşiresi vb.) katılımıyla tanıtım ve uygulama modellerinin ele alınacağı bir toplantının düzenlenmesi önerisi, tüm katılımcılar tarafından desteklenmiştir.

Ayrıca:

Psikiyatri Hemşireliği Derneği ve Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği AD’nın işbirliği ile 2012-2013 Eğitim-öğretim yılı güz dönemi bitiminde, sömestir tatiline denk gelecek bir tarihte, Psikiyatri Hemşireliği Profesör ve Doçentlerinin katılımı ile, 2 günlük çalıştay planlama toplantısı yapılmasına; planlanan bu çalıştayın 2013 yılı Mayıs ayı içinde Psikiyatri Hemşireliği öğretim elemanları ve psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşirelerin katılımıyla Niğde Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi ve Psikiyatri Hemşireleri Derneğinin işbirliği ile Niğde’de yapılmasına karar verilmiştir.

Çalıştay raporunun sunumu, iyi dilek ve temenniler ile sonlandırılmıştır.